

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 19 listopada 2008 r.

o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych

(druk nr 365)

USTAWA z dnia 15 lutego 1992 r. O PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB PRAWNYCH (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.)

Art. 6.

1. Zwalnia się od podatku:

- 1) Skarb Państwa,
- 2) Narodowy Bank Polski,
- 3) jednostki budżetowe,
- 4) fundusze celowe, o których mowa w ustawie z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365, Nr 74, poz. 676 i Nr 113, poz. 984), chyba że przepisy ustaw powołujących te fundusze stanowią inaczej,
- 5) przedsiębiorstwa międzynarodowe i inne jednostki gospodarcze utworzone przez organ administracji państwowej wspólnie z innymi państwami na podstawie porozumienia lub umowy, chyba że porozumienia te lub umowy stanowią inaczej,
- 6) jednostki samorządu terytorialnego w zakresie dochodów określonych w przepisach ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- 7) Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- 8) (skreślony),
- 9) Agencję Rynku Rolnego,
- 10) fundusze inwestycyjne działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546).
- 11) fundusze emerytalne utworzone na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,

<11a) fundusze dożywotnich emerytur kapitałowych,>

- 12) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256 oraz z 2000 r. Nr 9, poz. 118).
  - 13) Agencję Nieruchomości Rolnych.
  - 14) (uchylony).
2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych, z wyjątkiem gospodarstw pomocniczych tworzonych przy szkołach, przedszkolach, zespołach ekonomiczno-administracyjnych szkół, ochotniczych hufcach pracy, jednostkach: wojskowych, Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, organizacyjnych Służby Więziennej, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej, zakładach dla nieletnich, internatach, zakładach opiekuńczo-wychowawczych, zakładach opieki zdrowotnej, zakładach pomocy społecznej i parkach narodowych, jeżeli środki z tego zwolnienia zostaną przekazane na:
- 1) (skreślony),
  - 2) zwiększenie środków obrotowych gospodarstw pomocniczych,
  - 3) finansowanie inwestycji jednostki budżetowej w zakresie inwestycji dla gospodarstwa pomocniczego tej jednostki.

USTAWA z dnia 29 września 1994 r. O RACHUNKOWOŚCI (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.)

Art. 2.

1. Przepisy ustawy o rachunkowości, zwanej dalej "ustawą", stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 3, do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
    - 1) spółek handlowych (osobowych i kapitałowych, w tym również w organizacji) oraz spółek cywilnych, z zastrzeżeniem pkt 2, a także innych osób prawnych, z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego,
    - 2) osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1.200.000 euro,
    - [3) jednostek organizacyjnych działających na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o funduszach inwestycyjnych, przepisów o działalności ubezpieczeniowej lub przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, bez względu na wielkość przychodów.]*
- <3) jednostek organizacyjnych działających na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o funduszach**

inwestycyjnych, przepisów o działalności ubezpieczeniowej, przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych lub przepisów o emeryturach kapitałowych oraz przepisów o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych, bez względu na wielkość przychodów;>

- 4) gmin, powiatów, województw i ich związków, a także państwowych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich:
    - a) jednostek budżetowych,
    - b) gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych,
    - c) zakładów budżetowych,
    - d) funduszy celowych niemających osobowości prawnej,
  - 5) jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek, o których mowa w pkt 1 i 2,
  - 6) zagranicznych osób prawnych, zagranicznych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz zagranicznych osób fizycznych, prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność osobiście, przez osobę upoważnioną, przy pomocy pracowników - w odniesieniu do działalności prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na wielkość przychodów,
  - 7) jednostek niewymienionych w pkt 1-6, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane.
2. Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie mogą stosować zasady rachunkowości określone ustawą również od początku następnego roku obrotowego, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 1.200.000 euro. W tym przypadku osoby te lub wspólnicy przed rozpoczęciem roku obrotowego są obowiązani do zawiadomienia o tym urzędu skarbowego, właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym.
3. Jednostki sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej "MSR", stosują przepisy ustawy oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, w zakresie nieuregulowanym przez MSR.

Art. 64.

1. Badaniu i ogłaszaniu, z zastrzeżeniem art. 64b, podlegają roczne sprawozdania finansowe jednostek powiązanych, w tym roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych, a także roczne sprawozdania finansowe - kontynuujących działalność:
  - 1) banków oraz zakładów ubezpieczeń,
  - 2) jednostek działających na podstawie przepisów o obrocie papierami wartościowymi oraz przepisów o funduszach inwestycyjnych,

2a) jednostek działających na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,

<2b) funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych,

2c) zakładów emerytalnych,>

- 3) spółek akcyjnych, z wyjątkiem spółek będących na dzień bilansowy w organizacji,
- 4) pozostałych jednostek, które w poprzedzającym roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdania finansowe, spełniły co najmniej dwa z następujących warunków:
  - a) średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej 50 osób,
  - b) suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 2.500.000 euro,
  - c) przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowiły równowartość w walucie polskiej co najmniej 5.000.000 euro.
2. W jednostkach sporządzających łączne sprawozdania finansowe, o których mowa w art. 51 ust. 1, warunki określone w ust. 1 stosuje się do łącznego rocznego sprawozdania finansowego.
3. Badaniu podlegają sprawozdania finansowe spółek przejmujących i spółek nowo zawiązanych, sporządzone za rok obrotowy, w którym nastąpiło połączenie według zasad, o których mowa w rozdziale 4a.
4. Badaniu i ogłaszaniu podlegają również roczne połączone sprawozdania finansowe funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz roczne sprawozdania jednostkowe subfunduszy.
5. (skreślony).
6. (uchylony).

Art. 81.

1. (uchylony).
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi w drodze rozporządzenia:
  - 1) po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego szczególne zasady rachunkowości funduszy inwestycyjnych, w tym:
    - a) zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, połączonym sprawozdaniu finansowym funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami oraz sprawozdaniach jednostkowych subfunduszy,
    - b) zasady sporządzania sprawozdania finansowego, połączonego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami oraz sprawozdań jednostkowych subfunduszy,
    - c) terminy sporządzenia i złożenia do ogłoszenia rocznego sprawozdania finansowego oraz rocznego połączonego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego oraz rocznych sprawozdań jednostkowych subfunduszy,
    - d) terminy sporządzenia i przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego oraz półrocznego połączonego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego oraz półrocznych sprawozdań jednostkowych subfunduszy,
    - e) terminy zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, rocznego połączonego sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego z

- wydzielonymi subfunduszami oraz rocznych sprawozdań jednostkowych subfunduszy,
- 2) po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich i jednostek organizacyjnych banków, w ramach których prowadzona jest działalność maklerska, w tym zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniach finansowych oraz odpowiednio w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych grup kapitałowych oraz w sprawozdaniach z działalności,
  - 3) szczegółowe zasady sporządzania przez jednostki inne niż banki i zakłady ubezpieczeń skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych, w tym zakres informacji wykazywanych w tych sprawozdaniach oraz w sprawozdaniach z działalności,
  - 4) szczegółowe zasady uznawania, metody wyceny, zakres ujawniania i sposób prezentacji instrumentów finansowych,
  - 5) (uchylony),
  - 6) po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego:
    - a) szczególne zasady rachunkowości zakładów ubezpieczeń, w tym również tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz zakres informacji wykazywanych w informacji dodatkowej, zasady sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych, w tym zakres informacji wykazywanych w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych grup kapitałowych oraz w sprawozdaniach z działalności,
    - b) szczególne zasady rachunkowości funduszy emerytalnych, w tym zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, terminy sporządzenia i złożenia do ogłoszenia rocznego sprawozdania finansowego, zakres ogłaszania rocznego sprawozdania finansowego oraz termin zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego,
  - <6a) po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego szczególne zasady rachunkowości funduszy dożywotnych emerytur kapitałowych, w tym również zasady wyceny aktywów i ustalania zobowiązań, wzory bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej i innych składników sprawozdania finansowego, terminy sporządzania i złożenia do ogłoszenia rocznych sprawozdań finansowych, zakres ogłaszanych rocznych sprawozdań finansowych oraz termin zatwierdzania rocznego sprawozdania finansowego,**
  - 6b) po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego szczególne zasady rachunkowości zakładów emerytalnych, w tym również zasady wyceny aktywów i ustalania zobowiązań, wzory bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej i innych składników sprawozdania finansowego, terminy sporządzania i złożenia do ogłoszenia rocznych sprawozdań finansowych, zakres ogłaszanych rocznych sprawozdań finansowych oraz termin zatwierdzania rocznego sprawozdania finansowego,>**
  - 7) (skreślony),
  - 8) po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego:
    - a) szczególne zasady rachunkowości banków, w tym zakres informacji wykazywanych w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego,
    - b) (uchylona),
-

- c) zasady tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków,
- 9) zakres działania, liczbę członków i podmioty uprawnione do ich zgłoszenia oraz sposób organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości, o którym mowa w art. 10 ust. 3,
- 10) po zasięgnięciu opinii Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, szczególnie zasady rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w tym zakres informacji wykazywanych w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego.

USTAWA z dnia 28 sierpnia 1997 r. O ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIU FUNDUSZY EMERYTALNYCH (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.)

Art. 8.

Użyte w niniejszej ustawie określenia mają następujące znaczenie:

- 1) podmiot związany - oznacza w stosunku do danego podmiotu jednostkę dominującą, zależną lub stowarzyszoną w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) oraz jednostkę zależną od jednostki dominującej w stosunku do tego podmiotu;
- 1a) jednostka dominująca - oznacza jednostkę dominującą w rozumieniu przepisów o rachunkowości;
- 2) członek funduszu - oznacza osobę fizyczną, która uzyskała członkostwo w funduszu zgodnie z przepisami ustawy;
- 3) wypłata transferowa - oznacza przeniesienie środków znajdujących się na rachunku członka z jednego funduszu do innego funduszu lub przeniesienie tych środków dokonywane między rachunkami tego samego funduszu, bez względu na stan rachunku;
- [4) zakład ubezpieczeń emerytalnych - oznacza spółkę akcyjną prowadzącą działalność ubezpieczeniową polegającą na oferowaniu i wypłacaniu emerytur dożywotnich członkom otwartych funduszy, którzy osiągnęli wiek emerytalny, ze środków zgromadzonych w tych funduszach, na zasadach określonych w odrębnych ustawach;]*
- <4) zakład emerytalny – zakład emerytalny w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 2008 r. o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);>**
- 5) otwarty fundusz - oznacza otwarty fundusz emerytalny, który został utworzony i jest zarządzany przez powszechne towarzystwo;
- 6) pracowniczy fundusz - oznacza pracowniczy fundusz emerytalny, który został utworzony i jest zarządzany przez pracownicze towarzystwo;
- 7) towarzystwo - oznacza spółkę akcyjną będącą organem funduszu;

- 8) powszechne towarzystwo - oznacza powszechne towarzystwo emerytalne będące organem otwartego funduszu;
- 9) pracownicze towarzystwo - oznacza pracownicze towarzystwo emerytalne będące organem pracowniczego funduszu,
- 10) pracodawca zagraniczny - oznacza podmiot, niezależnie od jego formy prawnej, mający siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, który w rozumieniu właściwych przepisów prawa ubezpieczeń społecznych i prawa pracy tego państwa jest pracodawcą lub osobą prowadzącą działalność na własny rachunek;
- 11) zagraniczny organ nadzoru - oznacza krajowe władze państwa członkowskiego Unii Europejskiej, właściwe w zakresie nadzoru nad realizacją programu emerytalnego pracodawcy zagranicznego;
- 12) program emerytalny pracodawcy zagranicznego - oznacza zasady gromadzenia oszczędności na cele emerytalne, obowiązujące pracodawcę zagranicznego.

[Art. 29.

1. *Przedmiotem przedsiębiorstwa towarzystwa jest wyłącznie tworzenie i zarządzanie funduszami oraz ich reprezentowanie wobec osób trzecich. Wylącznie towarzystwo jest uprawnione do prowadzenia takiej działalności.*
2. *Towarzystwo tworzy i zarządza tylko jednym funduszem, chyba że zarządzanie więcej niż jednym funduszem jest skutkiem przejęcia przez towarzystwo zarządzania innym funduszem albo połączenia towarzystw.*
3. *Powszechne towarzystwo zarządza funduszem odpłatnie.*
4. *Pracownicze towarzystwo nie może mieć celu zarobkowego. Akcjonariusze pracowniczego towarzystwa nie mają prawa do udziału w zysku rocznym.*
5. *Do zarządzania aktywami otwartego funduszu powszechne towarzystwo jest obowiązane zatrudnić co najmniej jednego doradcę inwestycyjnego.]*

<Art. 29.

1. **Przedmiotem przedsiębiorstwa towarzystwa jest wyłącznie tworzenie i zarządzanie funduszami oraz ich reprezentowanie wobec osób trzecich. Wylącznie towarzystwo jest uprawnione do prowadzenia takiej działalności.**
2. **Przedmiotem przedsiębiorstwa powszechnego towarzystwa może być również tworzenie, zarządzanie oraz reprezentowanie wobec osób trzecich funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 2008 r. o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych.**
3. **Towarzystwo tworzy i zarządza tylko jednym funduszem lub funduszem dożywotnich emerytur kapitałowych, chyba że zarządzanie więcej niż jednym funduszem lub funduszem dożywotnich emerytur kapitałowych jest skutkiem przejęcia przez towarzystwo zarządzania innym funduszem lub funduszem dożywotnich emerytur kapitałowych albo połączenia towarzystw.**
4. **Powszechne towarzystwo zarządza funduszem lub funduszem dożywotnich emerytur kapitałowych odpłatnie.**
5. **Pracownicze towarzystwo nie może mieć celu zarobkowego. Akcjonariusze pracowniczego towarzystwa nie mają prawa do udziału w zysku rocznym.**

6. Do zarządzania aktywami otwartego funduszu powszechne towarzystwo jest obowiązane zatrudnić co najmniej jednego doradcę inwestycyjnego.>

USTAWA z dnia 13 października 1998 r. O SYSTEMIE UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
(Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.)

Art. 4.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) ubezpieczeni - osoby fizyczne podlegające chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych, o których mowa w art. 1;
- 2) płatnik składek:
  - a) pracodawca - w stosunku do pracowników i poborowych odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład,
  - b) jednostka wypłacająca świadczenia socjalne, zasiłki socjalne oraz wynagrodzenia przysługujące w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie - w stosunku do osób pobierających świadczenia socjalne wypłacane w okresie urlopu, osób pobierających zasiłek socjalny wypłacany na czas przekwalifikowania zawodowego i poszukiwania nowego zatrudnienia oraz osób pobierających wynagrodzenie przysługujące w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie,
  - c) podmiot, na którego rzecz wykonywana jest odpłatnie praca w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania - w stosunku do osób, które ją wykonują, na podstawie skierowania do pracy, lub podlegają ubezpieczeniom społecznym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego, jeżeli zasiłek wypłaca ten podmiot,
  - d) ubezpieczony zobowiązany do opłacenia składek na własne ubezpieczenia społeczne,
  - e) Kancelaria Sejmu w stosunku do posłów i posłów do Parlamentu Europejskiego wybranych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz Kancelaria Senatu w stosunku do senatorów,
  - f) duchowny niebędący członkiem zakonu albo przełożony domu zakonnego lub klasztoru w stosunku do członków swych zakonów lub, za zgodą Zakładu, inna zwierzchnia instytucja diecezjalna lub zakonna w stosunku do duchownych objętych tą zgodą,
  - g) jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Obrony Narodowej - w stosunku do żołnierzy niezawodowych pełniących służbę czynną, z wyłączeniem

żołnierzy pełniących służbę wojskową w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego oraz żołnierzy służby okresowej,

- h) (uchylona),
- i) (uchylona),
- j) (uchylona),
- k) ośrodek pomocy społecznej - w stosunku do osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- l) (uchylona),
- l) powiatowy urząd pracy - w stosunku do osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie integracyjne lub stypendium,
- m) Zakład - w stosunku do osób podlegających ubezpieczeniom społecznym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego albo zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, jeżeli zasiłki te wypłaca Zakład,
- n) podmiot wypłacający stypendium sportowe - w stosunku do osób pobierających te stypendia,
- o) minister właściwy do spraw finansów publicznych oraz dyrektor izby celnej - w stosunku do funkcjonariuszy celnych,
- p) Krajowa Szkoła Administracji Publicznej - w stosunku do słuchaczy pobierających stypendium,
- r) osoba prowadząca pozarolniczą działalność - w stosunku do osób współpracujących przy prowadzeniu tej działalności,
- s) Biuro Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych - w stosunku do osób, których świadczenia pracownicze finansowane są ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, jeżeli świadczenia te wypłacane są przez to Biuro,
- t) jednostka obsługi ekonomiczno-administracyjnej utworzona przez jednostkę samorządu terytorialnego - jeżeli rozlicza i opłaca składki za ubezpieczonych wykonujących pracę w podlegających jej szkołach, przedszkolach i innych jednostkach organizacyjnych systemu oświaty,
- u) podmiot, w którym jest pełniona służba - w odniesieniu do żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oddelegowanych do pełnienia w nim służby, jeżeli podmiot ten wypłaca im uposażenie,
- w) wójt, burmistrz lub prezydent miasta - w stosunku do osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych,
- z) podmiot, który wypłaca świadczenie szkoleniowe po ustaniu zatrudnienia - w stosunku do osób, którym wypłaca to świadczenie,
- za) inne niż powiatowe urzędy pracy podmioty kierujące - w stosunku do osób pobierających stypendium w okresie szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego - którymi są:
  - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, z wyjątkiem wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy,
  - Ochotnicze Hufce Pracy,

- agencje zatrudnienia,
  - instytucje szkoleniowe,
  - instytucje dialogu społecznego,
  - instytucje partnerstwa lokalnego,
  - organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu,
  - jednostki naukowe,
  - organizacje pracodawców,
  - związki zawodowe,
  - ośrodki doradztwa rolniczego,
  - ośrodki poradnictwa zawodowego i psychologicznego
  - korzystające z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.) albo ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 140, poz. 984);
- 3) składki - składki na ubezpieczenia społeczne osób wymienionych w pkt 1;
  - 4) zasiłki - zasiłki i świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia chorobowego oraz ubezpieczenia wypadkowego;
  - 5) deklaracja rozliczeniowa - zestawienie informacji o należnych składkach na fundusze, na które składki pobiera Zakład, kwot rozliczanych w ciężar składek oraz kwot należnych do zapłaty;
  - 6) imienny raport miesięczny - informacje o osobie podlegającej ubezpieczeniom społecznym przedkładane Zakładowi przez płatnika składek za dany miesiąc kalendarzowy;
  - 7) konto ubezpieczonego - konto, na którym ewidencjonowane są składki oraz informacje dotyczące przebiegu ubezpieczeń społecznych danego ubezpieczonego;
  - 8) konto płatnika - konto, na którym ewidencjonowana jest kwota zobowiązań z tytułu składek oraz innych składek danego płatnika zbieranych przez Zakład, kwoty zapłaconych składek, stan rozliczeń oraz inne informacje dotyczące płatnika składek;
  - 9) przychód - przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy;
  - 10) przychód z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych - przychody z tytułu pracy w spółdzielni i z tytułu wytwarzania na jej rzecz produktów rolnych;
  - 11) otwarty fundusz emerytalny - fundusz wybrany przez ubezpieczonego spośród funduszy emerytalnych, o których mowa w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
-

[12) zakład emerytalny - wybrany przez ubezpieczonego zakład emerytalny, wypłacający emeryturę dożywotnią, działający na podstawie przepisów o zakładach emerytalnych;]

<12) zakład emerytalny – zakład emerytalny w rozumieniu przepisów o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych;>

<12c) fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych – fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych w rozumieniu przepisów o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych;>

13) międzybankowy system elektroniczny - system ELIXIR w Krajowej Izbie Rozliczeniowej S.A.;

14) (uchylony);

15) numer NIP - numer identyfikacji podatkowej nadany przez urząd skarbowy;

16) rachunek bankowy - rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej przedsiębiorcy będącego jej członkiem.

Art. 68.

1. Do zakresu działania Zakładu należy między innymi:

1) realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności:

a) stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych,

b) ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz wypłacanie tych świadczeń, chyba że na mocy odrębnych przepisów obowiązki te wykonują płatnicy składek,

c) wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,

d) prowadzenie rozliczeń z płatnikami składek z tytułu należnych składek i wypłacanych przez nich świadczeń podlegających finansowaniu z funduszy ubezpieczeń społecznych lub innych źródeł,

e) prowadzenie indywidualnych kont ubezpieczonych i kont płatników składek,

f) orzekanie przez lekarzy orzeczników Zakładu oraz komisje lekarskie Zakładu dla potrzeb ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;

<g) dokonywanie wyrównania finansowego pomiędzy funduszami dożywotnich emerytur kapitałowych według zasad określonych w ustawie z dnia 19 listopada 2008 r. o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);>

1a) opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu zabezpieczenia społecznego;

2) realizacja umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych;

2a) wystawianie osobom uprawnionym do emerytur i rent z ubezpieczeń społecznych imiennych legitymacji emeryta-rencisty, potwierdzających status emeryta-rencisty;

3) dysponowanie środkami finansowymi funduszy ubezpieczeń społecznych oraz środkami Funduszu Alimentacyjnego;

4) opracowywanie aktuarialnych analiz i prognoz w zakresie ubezpieczeń społecznych;

5) kontrola orzecznictwa o czasowej niezdolności do pracy;

- 6) kontrola wykonywania przez płatników składek i przez ubezpieczonych obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz innych zadań zleconych Zakładowi;
  - 7) wydawanie Biuletynu Informacyjnego;
  - 8) popularyzacja wiedzy o ubezpieczeniach społecznych.
2. W ramach realizacji zadań określonych w ust. 1 pkt 1 lit. f i pkt 5 oraz zadań związanych z orzekaniem przez lekarzy orzeczników i komisji lekarskiej Zakładu dla potrzeb ustalania uprawnień do świadczeń innych niż z ubezpieczeń społecznych Zakład udziela zamówień na dodatkowe opinie lekarza konsultanta lub psychologa oraz wyniki czasowej obserwacji szpitalnej - zgodnie z potrzebami orzecznictwa lekarskiego z wyłączeniem przepisów o zamówieniach publicznych.
  3. Przepis ust. 1 pkt 2a stosuje się odpowiednio do osób uprawnionych do emerytur i rent wypłacanych przez Zakład w ramach zadań zleconych na mocy odrębnych przepisów.
  4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji emeryta-rencisty, tryb jej wydawania, wymiany lub zwrotu, a także zakres informacji, jakie legitymacje mogą zawierać, kierując się koniecznością zapewnienia sprawności postępowania przy wydawaniu legitymacji emeryta-rencisty.

USTAWA z dnia 15 września 2000 r. – KODEKS SPÓŁEK HANDLOWYCH (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.)

Art. 4.

§ 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) spółka osobowa - spółkę jawną, spółkę partnerską, spółkę komandytową i spółkę komandytowo-akcyjną,
- 2) spółka kapitałowa - spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkę akcyjną,
- 3) spółka jednoosobowa - spółkę kapitałową, której wszystkie udziały albo akcje należą do jednego wspólnika albo akcjonariusza,
- 4) spółka dominująca - spółkę handlową w przypadku, gdy:
  - a) dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innej spółki kapitałowej (spółki zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
  - b) jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
  - c) jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub

- d) członkowie jej zarządu lub członkowie jej rady nadzorczej stanowią więcej niż połowę członków zarządu innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), lub
  - e) dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
  - f) wywiera decydujący wpływ na działalność spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, w szczególności na podstawie umów określonych w art. 7,
- 5) spółka powiązana - spółkę kapitałową, w której inna spółka handlowa albo spółdzielnia dysponuje bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20% głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik lub użytkownik, albo na podstawie porozumień z innymi osobami lub która posiada bezpośrednio co najmniej 20% udziałów albo akcji w innej spółce kapitałowej,
- 6) spółka publiczna - spółkę w rozumieniu przepisów o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych,
- [7] *instytucja finansowa - bank, fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub powierniczych, narodowy fundusz inwestycyjny, zakład ubezpieczeń, fundusz powierniczy, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny lub dom maklerski, mające siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej albo w państwie należącym do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD),]*
- <7) instytucja finansowa – bank, fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub powierniczych, narodowy fundusz inwestycyjny, zakład ubezpieczeń, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny, fundusz dożywcotnich emerytur kapitałowych, zakład emerytalny lub dom maklerski, mające siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej albo w państwie należącym do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD),>**
- 8) rejestr - rejestr przedsiębiorców,
- 9) głosy - głosy "za", "przeciw" lub "wstrzymujące się" oddane podczas głosowania w sposób zgodny z ustawą, umową albo statutem spółki,
- 10) bezwzględna większość głosów - więcej niż połowę głosów oddanych,
- 11) sprawozdanie finansowe - sprawozdania finansowe w rozumieniu przepisów o rachunkowości.
- § 2. Ilekroć w ustawie mowa jest o "umowie spółki", należy przez to rozumieć także akt założycielski sporządzony przez jedyne go wspólnika albo akcjonariusza spółki kapitałowej.
- § 3. W przypadku gdy dwie spółki handlowe dysponują wzajemnie większością głosów obliczoną zgodnie z § 1 pkt 4 lit. a), za spółkę dominującą uważa się spółkę handlową, która posiada większy procent głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu drugiej spółki (spółki zależnej). W przypadku gdy każda ze spółek handlowych posiada równy procent głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu drugiej spółki, za spółkę dominującą uważa się tę spółkę, która wywiera wpływ na spółkę zależną także na podstawie powiązania przewidzianego w § 1 pkt 4 lit. b)-f).
- § 4. W przypadku gdy stosując kryteria przewidziane w § 3, nie można ustalić stosunku dominacji i zależności między dwiema spółkami handlowymi, za spółkę dominującą

uważa się tę spółkę handlową, która może wywierać wpływ na inną spółkę na podstawie większej liczby powiązań, o których mowa w § 1 pkt 4 lit. b)-f).

§ 5. W przypadku niemożności ustalenia na podstawie § 3 i 4, która ze spółek jest spółką dominującą, obie spółki są spółkami wzajemnie dominującymi i zależnymi.

USTAWA z dnia 22 maja 2003 r. O DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.)

Art. 29.

Członkiem organu zarządzającego zakładu ubezpieczeń nie może być osoba będąca członkiem organu zarządzającego:

- 1) narodowego funduszu inwestycyjnego lub firmy zarządzającej majątkiem narodowego funduszu inwestycyjnego;
- 2) towarzystwa funduszy inwestycyjnych;
- 3) podmiotu prowadzącego działalność maklerską w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538) lub inną działalność w zakresie obrotu maklerskimi instrumentami finansowymi w rozumieniu tej ustawy;
- 4) powszechnego towarzystwa emerytalnego;

<4a) funduszu dożywotnich emerytur kapitałowych i zakładu emerytalnego;>

- 5) banku.

Art. 159.

[1. Do zadań aktuarusza należy:

- 1) *ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;*
- 2) *kontrolowanie aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, zgodnie z art. 167;*
- 3) *wyliczanie marginesu wypłacalności;*
- 4) *sporządzanie rocznego raportu o stanie portfela ubezpieczeń;*
- 5) *ustalanie wartości składników zaliczanych do środków własnych.]*

<1. Do zadań aktuarusza należy:

- 1) **kontrolowanie aktywów stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, zgodnie z art. 167, oraz aktywów stanowiących pokrycie rezerwy dożywotnich emerytur kapitałowych, o której mowa w ustawie z dnia 19 listopada 2008 r. o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);**
- 2) **wyliczanie marginesu wypłacalności;**
- 3) **sporządzanie rocznego raportu o stanie portfela ubezpieczeń;**

4) ustalanie wartości składników zaliczanych do środków własnych;

5) wykonywanie obliczeń określonych w odrębnych przepisach.>

2. Aktuariusz niezwłocznie informuje zarząd zakładu ubezpieczeń o ujawnieniu podczas wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1, faktów wskazujących na popełnienie przestępstwa lub naruszenie przepisów prawa.
3. Aktuariusz, w terminie 30 dni od dnia poinformowania zarządu zakładu ubezpieczeń o ujawnieniu faktów, o których mowa w ust. 2, informuje organ nadzoru o ujawnionych faktach oraz podjętych przez zakład ubezpieczeń działaniach w związku z ujawnieniem tych faktów.
4. Aktuariusza powołuje i odwołuje zarząd, a jeżeli aktuariusz jest członkiem zarządu - organ właściwy w sprawie powołania lub odwołania zarządu.
5. Organ właściwy w sprawie powołania lub odwołania aktuariusza jest obowiązany niezwłocznie poinformować organ nadzoru o powołaniu lub odwołaniu aktuariusza, nie później niż w terminie 3 dni od dnia powołania lub odwołania.
6. Organ właściwy w sprawie powołania aktuariusza jest obowiązany powołać nowego aktuariusza nie później niż w terminie 30 dni od dnia odwołania poprzedniego aktuariusza.
7. W razie naruszenia przez organ właściwy w sprawie powołania lub odwołania aktuariusza obowiązku, o którym mowa w ust. 6, organ nadzoru jest uprawniony do wskazania aktuariusza na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.
8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji, które muszą być zawarte w rocznym raporcie o stanie portfela, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, uwzględniając konieczność zapewnienia organowi nadzoru pełnej informacji o stanie portfela zakładu ubezpieczeń.

USTAWA z dnia 22 maja 2003 r. O NADZORZE UBEZPIECZENIOWYM I EMERYTALNYM ORAZ O RZECZNIKU UBEZPIECZONYCH (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, z późn. zm.)

Art. 2.

1. Nadzorem ubezpieczeniowym i emerytalnym, zwanym dalej "nadzorem", jest objęta działalność:
  - 1) ubezpieczeniowa, o której mowa w przepisach o działalności ubezpieczeniowej;
  - 2) w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, o której mowa w przepisach o pośrednictwie ubezpieczeniowym;
  - 3) w zakresie funduszy emerytalnych, o której mowa w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
  - 4) w zakresie pracowniczych programów emerytalnych, o której mowa w przepisach o pracowniczych programach emerytalnych.

<5) w zakresie zakładów emerytalnych, o których mowa w przepisach o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych.>

[2. Nadzorowi podlegają podmioty prowadzące działalność w zakresie, o którym mowa w ust. 1, w szczególności zakłady ubezpieczeń, pośrednicy ubezpieczeniowi, fundusze emerytalne i towarzystwa emerytalne, zwane dalej "podmiotami nadzorowanymi".]

<2. Nadzorowi podlegają podmioty prowadzące działalność w zakresie, o którym mowa w ust. 1, w szczególności zakłady ubezpieczeń, pośrednicy ubezpieczeniowi, fundusze emerytalne i towarzystwa emerytalne oraz fundusze dożywotnich emerytur kapitałowych i zakłady emerytalne, zwane dalej „podmiotami nadzorowanymi”.>

3. Organem nadzoru jest Komisja Nadzoru Finansowego, o której mowa w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119), zwana dalej "Komisją".

Art. 14.

1. Koszty nadzoru ponoszą:

1) zakłady ubezpieczeń do wysokości 0,14 % zbioru składek brutto;

2) powszechne towarzystwa emerytalne do wysokości 0,14 % składek wpłaconych w danym roku do zarządzanych przez nie otwartych funduszy emerytalnych.

<3) zakłady emerytalne i towarzystwa emerytalne do wysokości 0,14 % wypłaconych dożywotnich emerytur kapitałowych z zarządzanych przez nie funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych w danym roku.>

2. Należności, o których mowa w ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania wpłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zapewnienie skuteczności sprawowanego nadzoru.

4. W przypadku niedotrzymania terminu uiszczania wpłat, ustalonego na podstawie ust. 3, pobiera się odsetki za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych.

Art. 20.

Do zadań Rzecznika należy podejmowanie działań w zakresie ochrony osób, których interesy reprezentuje, a w szczególności:

1) rozpatrywanie skarg w indywidualnych sprawach kierowanych do Rzecznika;

[2) opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących organizacji i funkcjonowania ubezpieczeń, funduszy emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych;

3) występowanie do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych w sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania ubezpieczeń, funduszy emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych;

4) informowanie właściwych organów nadzoru i kontroli oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń i organizacji gospodarczych powszechnych towarzystw emerytalnych o dostrzeżonych nieprawidłowościach w działaniu zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego;]

- <2) opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących organizacji i funkcjonowania ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych oraz emerytur kapitałowych, funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych i zakładów emerytalnych;
- 3) występowanie do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów prawnych w sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych oraz emerytur kapitałowych, funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych i zakładów emerytalnych;
- 4) informowanie właściwych organów nadzoru i kontroli oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń i organizacji gospodarczych powszechnych towarzystw emerytalnych o dostrzeżonych nieprawidłowościach w działaniu zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, pracowniczych programów emerytalnych, funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych, zakładów emerytalnych i innych instytucji rynku ubezpieczeniowego;>
- 5) stwarzanie możliwości polubownego i pojednawczego rozstrzygnięcia sporów między:
- a) ubezpieczającymi, ubezpieczonymi, uposażonymi lub uprawnionymi z umów ubezpieczenia a zakładami ubezpieczeń,
  - b) ubezpieczającymi, ubezpieczonymi, uposażonymi lub uprawnionymi z umów ubezpieczenia a agentami ubezpieczeniowymi,
  - c) ubezpieczającymi, ubezpieczonymi, uposażonymi lub uprawnionymi z umów ubezpieczenia a brokerami ubezpieczeniowymi,
  - d) towarzystwami emerytalnymi a członkami tych towarzystw oraz wynikłych z uczestnictwa w pracowniczych programach emerytalnych,
  - <e) zakładami emerytalnymi albo towarzystwami emerytalnymi a osobami, otrzymującymi dożywotnią emeryturę kapitałową lub osobami przez nie uposażonymi,>**
- w szczególności poprzez organizowanie sądów polubownych do rozpatrywania tych sporów;
- 6) inicjowanie i organizowanie działalności edukacyjnej i informacyjnej w dziedzinie ochrony ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych oraz uczestników pracowniczych programów emerytalnych.

Art. 22.

1. Koszty działalności Rzecznika i jego Biura ponoszą:

- 1) zakłady ubezpieczeń do wysokości 0,01 % zbioru składek brutto;
- 2) powszechne towarzystwa emerytalne do wysokości 0,01 % składek wpłaconych w danym roku do otwartych funduszy emerytalnych.

<3) zakłady emerytalne i towarzystwa emerytalne do wysokości 0,01 % wypłaconych dożywotnich emerytur kapitałowych z zarządzanych przez nie funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych w danym roku.>

2. Należności, o których mowa w ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, terminy uiszczania, wysokość i sposób obliczania wpłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając zapewnienie skuteczności działalności Rzecznika i jego Biura.
4. W przypadku niedotrzymania terminu uiszczania wpłat, ustalonego na podstawie ust. 3, pobiera się odsetki za zwłokę w wysokości odsetek ustawowych.

Art. 24.

Rzecznik oraz pracownicy jego Biura nie mogą:

- 1) być akcjonariuszami (udziałowcami) lub członkami władz zakładów ubezpieczeń oraz wykonywać czynności związanych z działalnością ubezpieczeniową lub pośrednictwem ubezpieczeniowym, a także podejmować zatrudnienia w zakładzie ubezpieczeń na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze;
- [2) być akcjonariuszami oraz wykonywać obowiązków członka zarządu lub rady nadzorczej towarzystwa emerytalnego, a także podejmować zatrudnienia w takim towarzystwie na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze;]*
- <2) być akcjonariuszami oraz wykonywać obowiązków członka zarządu lub rady nadzorczej towarzystwa emerytalnego lub zakładu emerytalnego, a także podejmować zatrudnienia w takim towarzystwie lub zakładzie na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze;>**
- 3) podejmować zatrudnienia w funduszu emerytalnym na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo na podstawie innej umowy o podobnym charakterze;
- 4) wykonywać innych czynności, które pozostawałyby w sprzeczności z ich obowiązkami albo mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Art. 26.

1. Podjęcie czynności przez Rzecznika następuje z urzędu lub na wniosek:
    - 1) osób, które wystąpiły do niego ze skargą lub prośbą o interwencję;
    - 2) właściwych organów nadzoru, kontroli lub innych organów władzy publicznej.
  2. Rzecznik, po zapoznaniu się ze skierowanym do niego wnioskiem, może:
    - 1) podjąć czynność;
    - 2) wskazać wnioskodawcy przysługujące mu prawa i środki działania;
    - 3) przekazać sprawę według właściwości;
    - 4) nie podjąć czynności, o czym zawiadamia, uzasadniając swoje stanowisko, wnioskodawcę oraz osobę, której sprawa dotyczy.
- [3. Rzecznik, podejmując czynność, bada, czy skutek działania lub zaniechania zakładu ubezpieczeń, towarzystwa emerytalnego lub funduszu emerytalnego nie nastąpiło naruszenie prawa lub interesów osób wymienionych w art. 5 ust. 1.]*
- <3. Rzecznik, podejmując czynność, bada, czy skutek działania lub zaniechania zakładu ubezpieczeń, towarzystwa emerytalnego, funduszu emerytalnego, funduszy**

dożywotnich emerytur kapitałowych lub zakładu emerytalnego nie nastąpiło naruszenie prawa lub interesów osób wymienionych w art. 5 ust. 1.>

4. Rzecznik lub upoważniony przez niego pracownik Biura Rzecznika może:

1) *[występować do zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych o udzielenie informacji lub wyjaśnień, udostępnianie akt oraz dokumentów, w szczególności:]*

<występować do zakładów ubezpieczeń, funduszy emerytalnych, towarzystw emerytalnych, funduszy dożywotnich emerytur kapitałowych, zakładów emerytalnych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych o udzielenie informacji lub wyjaśnień, udostępnianie akt oraz dokumentów, w szczególności:>

a) w sprawach indywidualnych, z zastrzeżeniem ust. 5,

b) w sprawach postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia, które według Rzecznika są niekorzystne dla osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia,

c) dotyczących wewnętrznych regulacji tych instytucji, które według Rzecznika są niekorzystne dla osób wymienionych w art. 5 ust. 1,

d) na temat nieprawidłowej obsługi osób wymienionych w art. 5 ust. 1, świadczonej przez te instytucje;

2) zwracać się do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w sprawach dotyczących ubezpieczeń obowiązkowych i postulować o ewentualną zmianę przepisów regulujących te ubezpieczenia;

3) przeprowadzać lub zlecać badania na temat sytuacji na rynku ubezpieczeniowym i emerytalnym;

4) występować do stron o poddanie spraw rozstrzygnięciu przez sąd polubowny.

4a. Rzecznik może wytaczać powództwo na rzecz konsumentów w sprawach dotyczących nieuczciwej praktyki rynkowej dotyczącej działalności ubezpieczeniowej, jak również za zgodą powoda wziąć udział w toczącym się już postępowaniu. W takim przypadku stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

5. Wystąpienie o udzielenie informacji lub wyjaśnień w sprawach indywidualnych może nastąpić wyłącznie na wniosek osoby, której sprawa dotyczy.

6. Po zbadaniu sprawy Rzecznik może:

1) wyjaśnić wnioskodawcy, że nie stwierdził naruszenia praw ani interesów osób wymienionych w art. 5 ust. 1;

2) zwrócić się do podmiotu, w którego działalności stwierdził naruszenie prawa lub interesów osób wymienionych w art. 5 ust. 1, o ponowne rozpatrzenie sprawy;

3) zwrócić się o zbadanie sprawy do właściwych organów, w szczególności do Komisji, prokuratury bądź organów kontroli państwowej, zawodowej lub społecznej.

7. Do Rzecznika Ubezpieczonych stosuje się odpowiednio przepis art. 63 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.).

USTAWA z dnia 2 lipca 2004 r. O SWOBODZIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.)

Art. 75.

1. Uzyskania zezwolenia wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie określonym w przepisach:

- 1) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 i Nr 115 , poz. 793);
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27, z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 274);
- 4) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1042);
- 5) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.);
- 6) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.) w zakresie produkcji tablic rejestracyjnych;
- 7) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119);
- 7a) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119);
- 8) ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.);
- 9) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe;
- 10) ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852, z późn. zm.);
- 11) ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019, z późn. zm.);
- 12) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 i Nr 88, poz. 587);
- 13) ustawy z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.);
- 14) ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 oraz z 2007 r. Nr 147, poz. 1033);
- 15) ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233) w zakresie prowadzenia laboratorium referencyjnego;
- 16) (uchylony);

- 17) ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.);
- 18) ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874);
- 19) ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o rybołówstwie (Dz. U. Nr 62, poz. 574, z 2005 r. Nr 96, poz. 807, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125);
- 20) ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. - Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.);
- 21) ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119);
- 22) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.);
- 23) ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. Nr 124, poz. 1154, z późn. zm.);
- 24) ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz. 1188, z późn. zm.);
- 25) ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257, z późn. zm.);
- 26) ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.);
- 27) ustawy z dnia 21 stycznia 2005 r. o doświadczeniach na zwierzętach (Dz. U. Nr 33, poz. 289 oraz z 2006 r. Nr 171, poz. 1225 i Nr 220, poz. 1600);
- 28) w art. 19a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.);
- 29) ustawy z dnia 11 maja 2007 r. o tworzeniu i działaniu wielkopowierzchniowych obiektów handlowych (Dz. U. Nr 127, poz. 880).

<30) ustawy z dnia 19 listopada 2008 r. o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych (Dz. U. Nr ..., poz. ....).>

2. Uzyskania zezwolenia albo dokonania zgłoszenia wymaga wykonywanie działalności związanej z narażeniem na działanie promieniowania jonizującego, określonej w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. - Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276).
  - 2a. Uzyskania zezwolenia wymaga prowadzenie warsztatu w zakresie określonym w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych (Dz. U. Nr 180, poz. 1494 oraz z 2007 r. Nr 99, poz. 661).
  3. Uzyskania licencji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie określonym w przepisach:
    - 1) ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym;
    - 2) ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94).
  4. Uzyskania zgody wymaga prowadzenie systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w zakresie określonym w przepisach ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. Nr 123, poz. 1351, z późn. zm.).
-

5. Organy zezwalające, udzielające licencji i udzielające zgody oraz wszelkie warunki wykonywania działalności objętej zezwoleniami, licencjami oraz zgodami, a także zasady i tryb wydawania decyzji w sprawie zezwoleń, licencji i zgód określają przepisy ustaw, o których mowa w ust. 1-4.

USTAWA z dnia 21 lipca 2006 r. O NADZORZE NAD RYNKIEM FINANSOWYM (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 49, poz. 328)

Art. 1.

1. Ustawa określa organizację, zakres i cel sprawowania nadzoru nad rynkiem finansowym.
2. Nadzór nad rynkiem finansowym obejmuje:
  - 1) nadzór bankowy, sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą - Prawo bankowe", ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 i Nr 167, poz. 1398) oraz ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252, z późn. zm.);
  - [2) nadzór emerytalny, sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1207 oraz z 2005 r. Nr 143, poz. 1202), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1205 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538) oraz ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, z późn. zm.);]*
  - <2) nadzór emerytalny, sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1207 oraz z 2005 r. Nr 143, poz. 1202), ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1205 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538), ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. Nr 124, poz. 1153, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 19 listopada 2008 r. o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych (Dz. U. Nr... , poz.....);>**
  - 3) nadzór ubezpieczeniowy, sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o działalności ubezpieczeniowej", ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. Nr 124, poz. 1154, z późn. zm.), ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych oraz ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach

upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249 oraz z 2006 r. Nr 120, poz. 825);

- 4) nadzór nad rynkiem kapitałowym, sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539), ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o funduszach inwestycyjnych", ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019 i Nr 183, poz. 1537 i 1538) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537);
- 5) nadzór nad instytucjami pieniądza elektronicznego, sprawowany zgodnie przepisami ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959);
- 6) nadzór uzupełniający, sprawowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719).

Art. 6.

1. W sprawach cywilnych wynikających ze stosunków związanych z uczestnictwem w obrocie na rynku bankowym, emerytalnym, ubezpieczeniowym lub kapitałowym albo dotyczących podmiotów wykonujących działalność na tych rynkach Przewodniczącemu Komisji przysługują uprawnienia prokuratora wynikające z przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.).

2. W sprawach o przestępstwa:

[1) określone w ustawie - Prawo bankowe, ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych, ustawie o działalności ubezpieczeniowej, ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, ustawie o funduszach inwestycyjnych, ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych oraz w ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych,]

<1) określone w ustawie – Prawo bankowe, ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych, ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych, ustawie o działalności ubezpieczeniowej, ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, ustawie o funduszach inwestycyjnych, ustawie z

dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych oraz ustawie z dnia 19 listopada 2008 r. o funduszach dożywotnich emerytur kapitałowych,>

2) dotyczące czynów skierowanych przeciwko interesom uczestników rynku, pozostających w związku z działalnością podmiotów wykonujących działalność na tym rynku

- Przewodniczącemu Komisji, na jego wniosek, przysługują uprawnienia pokrzywdzonego w postępowaniu karnym.

Art. 12.

1. Komisja może upoważnić Przewodniczącego Komisji, Zastępców Przewodniczącego oraz pracowników Urzędu Komisji do podejmowania działań w zakresie właściwości Komisji, w tym do wydawania postanowień i decyzji administracyjnych.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, nie może dotyczyć określonych w przepisach odrębnych rozstrzygnięć co do istoty sprawy w zakresie:

1) rynku bankowego w sprawach:

- a) wydawania i uchylania zezwolenia na utworzenie banku,
- b) wydawania zezwolenia na utworzenie za granicą banku przez bank krajowy,
- c) wydawania zezwolenia na utworzenie oddziału banku krajowego za granicą,
- d) wydawania i uchylania zezwolenia na utworzenie oddziału banku zagranicznego,
- e) wydawania zezwolenia na wykonywanie prawa głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku osobie, jeżeli w wyniku bezpośredniego lub pośredniego objęcia lub nabycia uzyskałaby ona prawo do wykonywania ponad 10 %, 20 %, 25 %, 33 %, 50 %, 66 % i 75 % głosów podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy banku,
- f) wydawania zezwolenia na wykonywanie prawa głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku osobie, która po uzyskaniu zezwolenia w trybie art. 25 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, na wykonywanie prawa głosu na poziomie określonym w tym zezwoleniu, w wyniku zbycia akcji lub innej przyczyny utraciła prawo do wykonywania prawa głosu na tym poziomie,
- g) wydawania zezwolenia na wykonywanie prawa głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy banku akcjonariuszowi, który w następstwie zmiany w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w wyniku zmiany statutu banku lub w następstwie wygaśnięcia uprzywilejowania akcji uzyskał prawo głosu na poziomie określonym w art. 25 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe albo utracił prawo głosu na poziomie określonym w art. 25 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe,
- h) wydawania zezwolenia zastawnikowi i użytkownikowi akcji na wykonywanie prawa głosu na walnym zgromadzeniu na poziomie określonym w art. 25 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, jeżeli zgodnie z art. 340 § 1 Kodeksu spółek handlowych są oni uprawnieni do wykonywania prawa głosu z akcji,
- i) cofnięcia zezwolenia, o którym mowa w art. 25 ust. 1, 2 i 6 ustawy - Prawo bankowe, oraz o wyznaczeniu terminu do sprzedaży akcji,
- j) wydawania zgody na powołanie dwóch członków zarządu banku w formie spółki akcyjnej, w tym prezesa,

- k) wydawania zgody na powołanie dwóch członków zarządu banku państwowego, w tym prezesa,
  - l) wydawania zgody na powołanie prezesa zarządu banku spółdzielczego,
  - m) wydawania zgody na powołanie dyrektora i jednego z zastępców dyrektora oddziału banku zagranicznego,
  - n) wydawania zezwolenia, o którym mowa w art. 124 ustawy - Prawo bankowe, na połączenie z innym bankiem,
  - o) wydawania zezwolenia, o którym mowa w art. 124a ustawy - Prawo bankowe, na nabycie przedsiębiorstwa bankowego przez bank,
  - p) wystąpienia z wnioskiem o odwołanie prezesa, wiceprezesa lub innego członka zarządu banku, albo zawieszenie w czynnościach członka zarządu banku,
  - q) wyrażania zgody, o której mowa w art. 128 ust. 6 ustawy - Prawo bankowe, na przekroczenie limitu wielkości wkładów niepieniężnych funduszy własnych banku,
  - r) wystąpienia do zarządu banku z żądaniem zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy,
  - s) ograniczenia działalności banku,
  - t) uchylenia zezwolenia na utworzenie banku i podjęcia decyzji o likwidacji banku,
  - u) przejęcia banku przez inny bank lub połączenia banków,
  - v) likwidacji banku,
  - w) wystąpienia do Rady Ministrów o likwidację banku w przypadku banku państwowego,
  - x) zawieszenia działalności banku i wnioskowania o jego upadłość,
  - y) ustanowienia zarządu komisarycznego w banku,
  - z) wydawania opinii o wniosku ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa w sprawie:
    - utworzenia banku państwowego,
    - przekształcenia banku państwowego w spółkę akcyjną z udziałem Skarbu Państwa oraz zakresu przeznaczenia majątku banku państwowego na pokrycie kapitału akcyjnego w spółce akcyjnej lub zbyciu tego majątku tworzonej spółce akcyjnej z udziałem Skarbu Państwa,
  - za) wyłączenia części działalności lub całej działalności banku państwowego, na jego wniosek, na podstawie art. 128b ustawy - Prawo bankowe, z obowiązku spełniania niektórych wymogów i norm, o których mowa w tej ustawie,
  - zb) zastosowania środków, o których mowa w art. 141a ust. 2 i 3 ustawy - Prawo bankowe,
  - zc) nakładania kary finansowej, o której mowa w art. 138 ust. 3 pkt 3a ustawy - Prawo bankowe,
  - zd) nakładania kary pieniężnej, o której mowa w art. 141 ustawy - Prawo bankowe;
- [2) *ryнку emerytalnego w sprawach:*
- a) *wydawania zezwolenia na utworzenie funduszu emerytalnego i towarzystwa emerytalnego,*
  - b) *cofania zezwolenia na utworzenie towarzystwa emerytalnego,*

- c) wydawania zezwolenia na przejęcie zarządzania funduszem emerytalnym oraz połączenie towarzystw emerytalnych,*
- d) wydawania zezwolenia na nabycie lub objęcie akcji towarzystwa emerytalnego,*
- e) wydawania zezwolenia na zmianę statutu funduszu emerytalnego oraz zmianę statutu towarzystwa emerytalnego,*
- f) likwidacji pracowniczego funduszu emerytalnego,*
- g) nadawania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności,*
- h) nakładania kar pieniężnych na towarzystwo emerytalne lub członków jego zarządu, depozytariusza lub osobę trzecią, której fundusz lub towarzystwo powierzyło wykonywanie niektórych czynności lub występowania o zwołanie posiedzenia walnego zgromadzenia, rady nadzorczej lub zarządu towarzystwa emerytalnego,*
- i) wydawania zgody na powołanie osób na członków zarządu towarzystwa emerytalnego;]*

<2) rynku emerytalnego w sprawach:

- a) wydawania zezwolenia na utworzenie funduszu emerytalnego, towarzystwa emerytalnego, funduszu dożywotnich emerytur kapitałowych albo zakładu emerytalnego,**
- b) cofania zezwolenia na utworzenie towarzystwa emerytalnego albo zakładu emerytalnego,**
- c) wydawania zezwolenia na przejęcie zarządzania funduszem emerytalnym albo funduszem dożywotnich emerytur kapitałowych oraz połączenie towarzystw emerytalnych albo zakładów emerytalnych,**
- d) wydawania zezwolenia na nabycie lub objęcie akcji towarzystwa emerytalnego albo zakładu emerytalnego,**
- e) wydawania zezwolenia na zmianę statutu funduszu emerytalnego albo funduszu dożywotnich emerytur kapitałowych oraz zmianę statutu towarzystwa emerytalnego albo zakładu emerytalnego,**
- f) likwidacji pracowniczego funduszu emerytalnego,**
- g) nadawania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności,**
- h) nakładania kar pieniężnych na towarzystwo emerytalne albo zakład emerytalny lub członków ich zarządów, depozytariusza lub osobę trzecią, której fundusz, towarzystwo, fundusz dożywotnich emerytur kapitałowych albo zakład emerytalny powierzył wykonywanie niektórych czynności lub występowania o zwołanie posiedzenia walnego zgromadzenia, rady nadzorczej lub zarządu towarzystwa emerytalnego albo zakładu emerytalnego,**
- i) wydawania zgody na powołanie osób na członków zarządu towarzystwa emerytalnego albo zakładu emerytalnego;>**

3) rynku ubezpieczeniowego w sprawach:

- a) wydawania i cofania zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej,**
- b) wydawania zgody na powołanie osób na członków zarządu,**
- c) połączenia i podziału zakładów ubezpieczeń,**

- d) przeniesienia portfela ubezpieczeń,
  - e) wydawania decyzji, o których mowa w art. 35 ust. 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej,
  - f) likwidacji przymusowej zakładu ubezpieczeń,
  - g) ustanowienia zarządu komisarycznego zakładu ubezpieczeń,
  - h) występowania z wnioskiem o ogłoszenie upadłości zakładu ubezpieczeń,
  - i) nadawania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności,
  - j) nakładania kar pieniężnych na zakłady ubezpieczeń lub członków zarządu zakładu ubezpieczeń lub prokurentów, oraz zawieszania członków zarządu, występowania z wnioskiem o odwołanie członka zarządu lub odwołanie udzielonej prokury lub występowania o zwołanie posiedzenia walnego zgromadzenia;
- 4) rynku kapitałowego w sprawach:
- a) wykluczenia papierów wartościowych z obrotu na rynku regulowanym,
  - b) zezwolenia na przywrócenie akcjom formy dokumentu,
  - c) skreślenia maklera papierów wartościowych, maklera giełd towarowych lub doradcy inwestycyjnego z listy albo zawieszenia jego uprawnień do wykonywania zawodu,
  - d) udzielenia zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej,
  - e) cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej lub ograniczenia zakresu jej wykonywania,
  - f) odmowy wpisu do rejestru agentów firmy inwestycyjnej,
  - g) skreślenia agenta firmy inwestycyjnej z rejestru, o którym mowa w lit. f,
  - h) zgłoszenia sprzeciwu wobec planowanego nabycia akcji:
    - spółki prowadzącej giełdę,
    - Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.,
    - domu maklerskiego,
  - i) wyrażenia zgody na nabycie akcji spółki prowadzącej giełdę,
  - j) wyrażenia zgody na nabycie akcji spółki prowadzącej rynek pozagiełdowy,
  - k) poinformowania zagranicznej firmy inwestycyjnej o warunkach prowadzenia działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - l) udzielenia zezwolenia na wykonywanie działalności towarzystwa funduszy inwestycyjnych,
  - m) cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych,
  - n) cofnięcia zezwolenia podmiotowi, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych,
  - o) zakazania ogłaszania informacji reklamowych i nakazania ogłaszania odpowiednich sprostowań na podstawie art. 229 ust. 5 ustawy o funduszach inwestycyjnych,
  - p) zmiany depozytariusza funduszu inwestycyjnego,
  - q) nakazania odstąpienia od umowy z podmiotami, o których mowa w art. 226 ust. 1 pkt 4 lub 5 ustawy o funduszach inwestycyjnych,

- r) nakazania funduszowi inwestycyjnemu zmiany osób, o których mowa w art. 22 pkt 6 i 7 ustawy o funduszach inwestycyjnych,
  - s) nakazania funduszowi inwestycyjnemu zmiany podmiotu, o którym mowa w art. 192 ust. 1 ustawy o funduszach inwestycyjnych,
  - t) zakazania zbywania tytułów uczestnictwa emitowanych przez fundusz zagraniczny,
  - u) zakazania wykonywania działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez spółkę zarządzającą lub jej oddział w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych, zakazania zawierania przez taką spółkę jakichkolwiek transakcji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - v) stwierdzenia w treści decyzji wydanej na podstawie art. 253 ust. 6 oraz art. 270 ust. 6 ustawy o funduszach inwestycyjnych, że przewidywane sposoby zbywania tytułów uczestnictwa przez fundusz zagraniczny nie spełniają warunków określonych w przepisach prawa obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz że fundusz nie zapewnia sprawnego wpłacania i wypłacania kwot związanych z nabywaniem i umarzaniem tytułów uczestnictwa oraz dostępu do informacji o funduszu,
  - w) zgłoszenia sprzeciwu wobec planowanego nabycia lub objęcia albo zbycia akcji towarzystwa funduszy inwestycyjnych,
  - x) nakazania funduszowi inwestycyjnemu zmiany statutu,
  - y) nakładania kar pieniężnych.
3. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą udzielać, w zakresie określonym przez Komisję, dalszych pełnomocnictw pracownikom Urzędu Komisji.